

Válogatás a két háború közötti magyarországi pártok programjaiból (1919-1944)

KERESZTÉNY NEMZETI PÁRT

1919. szeptember-október

Polgártársak! Keresztény magyarok! [...] Mindnyájan jól tudjátok: az ezeréves Magyarország – az imént még Európa egyik legvirágzóbb és legszebb reményekkel kecsegtető országa – a külső és még inkább belső ellenségeinek csapása alatt azért omlott össze, mert polgárságát – minden ország egészséges fejlődésének tartóoszlopát – a nagy idők vihara teljesen szervezetlenül, önmagával meghasonulva, romboló erőktől megfertőzve, jóformán ellenálló erő nélkül találta, és így egy szervezett, jól felkészült ortámadás játszi könnyedséggel taszította le arról a polcra, ahonnan az ország sorsát békés évtizedekben eredményesen és sikeresen intézte.

Helyét a munkásuralom, a proletárdiktatúra kalózbogója alatt idegen, ellenséges faji uralom foglalta el és a legborzalmasabb terrorral, a pénz hatalmával, az osztálygyűlölet felszításának szörnyű mérgével sikerült négy hónapon át ennek a szerencsétlen országnak sorsát kezében tartva hazánkat a sír szélére taszítania.

KERESZTÉNY FÖLDMÍVES- ÉS POLGÁRI PÁRT

1922. január 21.

A párt a trianoni béke becikkelyezéséről szóló törvényt és az 1921: LXVII. törvénycikket az antant kényszerítő nyomása alatt létrejöttnek és függetlenségünket erősen sértőnek tartja s majd ha annak ideje eljön, erőszak nélkül, csupán alkotmányos úton mindent el fog követni, hogy ez az önérzetünket megalázó két törvény revízió alá vétessék.

MAGYARORSZÁGI SZOCIÁLDEMOKRATA PÁRT

1922. június 28.

Külpolitikai téren elő kívánunk segíteni minden olyan komoly és célszerű törekvést, amely az igazságtalan trianoni békeszerződés revízióját lehetővé teszi, de ellenezni fogunk minden újabb bonyodalommal fenyegető, tehát céltalan, kalandos és veszedelmes vállalkozást.

KERESZTÉNY-KERESZTYÉN KISGAZDA FÖLDMÍVES ÉS POLGÁRI PÁRT (EGYSÉGES PÁRT)

1922. tavasz

Tántoríthatatlanul ragaszkodunk ezeréves hazánk régi határaihoz. A ránk kényszerített békét, ha el is fogadjuk, régi hazánk egy talpalatnyi földjéről sem fogunk soha lemondani.

ORSZÁGOS KERESZTÉNYSZOCIALISTA PÁRT

1923. május 20–21.

[...] követeli a párt [...] Titkos nemzetközi szerződések kizárása mellett a külügyi politikának parlamenti ellenőrzését. Kül- és belpolitikánk minden ténykedésének a területi integritás visszaszerzésére való összpontosítását.

MAGYAR NEMZETI FÜGGETLENSÉGI (FAJVÉDŐ) PÁRT

1923. május 20–21.

Követeljük az öncélú és cselekvőképes magyar politikát, amely megvalósuláshoz segíti a politikailag és gazdaságilag független, életképes Magyarországot. E cél elérésére a szlávság túlsúlyra irányuló törekvésével szemben a velünk azonos érdekű nemzetekkel való szoros barátságot és együttműködést. A legélesebben elutasítunk magunktól minden, a volt Osztrák–Magyar Monarchia vagy Duna-konföderáció létesítésére irányuló gondolatot, mely Magyarországot végeredményben szláv többségű államok befolyásának vetné alá és a magyar nemzeti akaratot többségi szóval teljesen elnémíthatná.

Követeljük a wilsoni elveket megcsúfoló és erőszakkal ránk kényszerített igazságtalan trianoni békeszerződés revízióját

és szembehelyezkedünk minden politikával, mely a trianoni határok közé szorított, életképtelen Csonka-Magyarországot jelen helyzetében megmerevíti.

Követeljük a békeszerződés és a kisebbségi szerződések becsületes végrehajtását a trianoni határokon túl élő magyarság kisebbségi jogainak hatásvédő és katonai leszerelés általános és egyforma végrehajtása és ellenőrzése tekintetében. Élesen elítéljük a jelenlegi kormányzati politikát, mely a Népszövetség egyoldalú s a győzők hatalmi érdekeit részrehajlóan kiszolgáló eljárásaival szemben a nemzeti szempontokat nemcsak hogy megvédelmezni, de kifejezésre juttatni sem képes.

MAGYARORSZÁGI SZOCIALISTA MUNKÁSPÁRT

1925. április 14.

A trianoni békeszerződés a rabló antant-imperialisták békediktátuma a trianoni Magyarország dolgozói ellen és az utódállamokban nemzeti elnyomásba taszított magyar dolgozók ellen. A trianoni rablás ellenére a magyar uralkodó osztályok uralmuk fönntartása és megerősítése érdekében szövetkeztek Trianon hatalmasságaival. A szövetkezett burzsoázia és nagybirtok a szanálási törvényben a győztes külföldi tőke hajcsárának szerepét vállalja és a magyar dolgozókat a gyarmati rabszolga sorára kárhoztatja.

A magyar uralkodó osztályok ellen vívott osztályharcon át vezet tehát az út a trianoni szerződés összetöréséhez, a szanálási törvény revíziójához. A magyar „nacionalista” uralkodó osztályok a szanálási törvény révén a külföldi uralkodó osztályokkal szövetkeztek a magyar dolgozó osztályok ellen, ezek tehát szintén csak nemzetközileg vívhatják meg győzelmesen a maguk osztályharcát Trianon ellen, a gyarmati nyomorúságot termelő szanálás ellen s az utódállamokban a nemzeti és szociális elnyomás kettős jármát nyögő magyar dolgozó tömegek felszabadításáért.

KERESZTÉNY GAZDASÁGI ÉS SZOCIÁLIS PÁRT

1926. április 17.

Pártunk a történelmi joghoz és az igazsághoz szigorúan ragaszkodva elszántsággal és a mérsékelt bölcsességével akarja mérlegelni külső és belső problémáinkat, hogy az országnak erőszakos rázkódtatásoktól ment fejlődést biztosíthasson. Mert szeretjük a békét az országban és a külső hatalmakkal, de a békének sem áldozzuk fel a jogot, az igazságot és a nemzet életét. [...] A ma feladatainak megoldásával készítjük elő a legbiztosabban azt a jövőt, amelyben újra Szent István koronájának örököse vezetheti tovább történelmi hivatásának rögzös útján a magyar nemzetet.

NEMZETI PÁRT

1930. augusztus-október

Mit akarunk? Röviden csak ennyit: a Szent Korona fölséges tanítását teljes egészében a mai idők követelményeinek megfelelően érvényre juttatni. Minden, minden programpont, amiért nekünk küzdenünk kell, mind a Szent Koronából fakad. [...] Akarunk kell elsősorban azt, hogy a Szent Korona teste egy, megoszthatatlan legyen. Hogy tagjai ne nyöghessenek idegen brutális járma alatt. Akarunk kell, hogy a test, lehetőleg véráldozatok nélkül, okos politika mellett újra szétszakíthatatlan egységbe forrjon össze.

FÜGGETLEN NAGYATÁDI (KISGAZDA, FÖLDMÍVES ÉS KISIPAROS) PÁRT

1930. szeptember-október

Pártunk népies nemzeti politikájának pontjaiként követeljük [...] Olyan általános külpolitikai irányzatot, mely a trianoni szerződés revízióját állandóan a világ elé vigye...

FÜGGETLEN KISGAZDA-, FÖLDMUNKÁS ÉS POLGÁRI PÁRT

1930. október 12.

A Független Kisgazda, Földmunkás és Polgári Párt a nemzetek közötti békeség híve, de tartós békét csak igazság alapján tart lehetőnek. Ezért minden erejével, áldozatkész hazafiságával küzd a trianoni terrorbéke megváltoztatásáért. A párt a magyar nemzet öncélúságának és teljes függetlenségének alapján áll s olyan külpolitika folytatását tartja szükségesnek, amely új ezer évében teljesen megőrzi az ország önállóságát s nem teszi más országok politikájának tehetetlen függvényévé.

ORSZÁGOS FÜGGETLENSÉGI KOSSUTH PÁRT

1931. június

Törekedni kell úgy a nagyhatalmak, mint a szomszédos államok barátságának megnyerésére és annak alapján békés úton az igazságtalan trianoni béke megváltoztatására, a magyar többségű területek békés visszaszerzésére és a kölcsönös szellemi és gazdasági forgalom szabad tételére a szomszédos államokkal, azokban lakó magyar véreinkkel. A nem magyar lakosságú elszakított területekre a népszavazás követelése.

NEMZETI SZOCIALISTA MAGYAR MUNKÁSPÁRT

1932. július 19.

Követeljük Magyarország 1914. évi területének haladéktalan visszaállítását, valamennyi magyarnak egyesítését és visszatelepítését Nagy-Magyarországra. Nem ismerjük el a békeszerződéseket, nem ismerünk győzött és legyőzöttet. Követeljük a megszállott területeken elkövetett óriási károknak megtérítését. Követeljük és biztosítjuk hazánk egész területén minden más anyanyelvű őslakosság teljes kulturális szabadságát és autonómiáját.

NEMZETI EGYSÉG PÁRTJA (NEMZETI MUNKATERV)

1932. október 24.

Külpolitikánk feladatának tartjuk biztosítani a magyar nemzeti állam részére azt a szerepet, amely nemzetünket múltjánál, földrajzi helyzeténél és történelmi hivatottságánál fogva megilleti. [...] Minden békés eszközzel arra törekszünk, hogy a békeszerződések a jog és az igazság szellemében revízió alá vétesse. Súlyt helyezünk a kisebbségi jogok teljes érvényesítésére és nem zárkózunk el a dunai államok együttműködése elől.

NEMZETI RADIKÁLIS PÁRT

1930. október

249. Minden igazi magyar nemzeti külpolitika végső célja a történelmi Magyarország helyreállítása és a magyar nemzet Duna-völgyi világtörténelmi szerepének visszavívása és biztosítása, amiről az utánunk következő nemzedékek sem mondhatnak le. A lemondás, ha őszinte: történelmi öncsonkítás volna; és nyilvánvaló átlátszó hazugság, tehát hiábavaló is, ha opportunítás sugallná [...]

250. A magyar külpolitikának a csonka nemzet és ország belső megerősítésén és a tör-

ténelmi végső célon kívül ez idő szerint még két vezérlő elve lehet, amelyeket okosan elegyítve és kombinálva kell felépíteni a nagyvonalú és széles szemhatáru cselekvő magyar külpolitikát. Ezek:

a) A dunai népek természetes és a lehetőségig menő szolidaritása. Erre a gondolatra nekünk kell rávezetnünk központi helyzetünknel, nagyobb történelmi iskolázottságunknál és gyökeresebb, nagyvonalú szervezőerőnkkel fogva a dunai népeket, s ránk hárul a dunai népek felsőbb meg-

szervezésének irányítása is. A dunai népek szolidaritása egy nagyobb német- és oroszközi közép-európai természetes érdekközösségbe ágyazódik bele, amiből a gyakorlati politikával annyi érvényesítendő, amennyit a helyzet és a pillanatot megenged.

b) A magyar-olasz barátság gyakorlati tengelye a mi európai politikánknak, s a magyar eljövendő politikai és diplomáciai tehetségek feladata lesz elsősorban, hogy összehangolják valahogy egyfelől a horvát-magyar újjáéledő érdekközös-

séggel és testvériséggel, másfelől a dunai népek érdekközösségével és a közép-európai gondolattal. [...]

259. [...] A revízió aktualitása már beállott; megoldását minden erővel napirendre tűzni: a magyar külpolitika feladata elsősorban. Úgy a kisebbségi kérdésnek, mint a revízióknak s általában az egész évszázadokra, előre be rendezkedő magyar külpolitikának örökön kéznél levő fegyvertára legyen a diadalmas és hódító erejű magyar művelődés.

EGYESÜLT NEMZETI SZOCIALISTA PÁRT

1933

Szomszédainkkal békében akarunk élni és legfőbb törekvésünk az, hogy a Kárpátok által határolt ideális gazdasági és területi egységet a nemzetiségekkel együtt, Budapest székesfővárosunkból egységesen vezessük és irányítsuk s a nemzetiségeknek vallás- és fajkülönbség nélkül saját kultúrát és tisztességes megélhetést tudjunk biztosítani.

Követeljük, hogy a megszállt területeken lakó, odaváló születésű testvéreink pártatlan népszavazással döntsék el, hogy hová akarnak tartozni.

A békeszerződéseket nem ismerjük el, ezért a Népszövetségből kilépünk és a konferenciákon többé részt nem veszünk. A világtörténelem legnagyobb igazságtalanságába, a 3 millió magyarnak az anyaországtól való elszakításába nem nyugszunk bele.

A hárommillió magyar testvérünk által lakott területnek az anyaországhoz való azonnali visszacsatolását minden eszközzel követeljük.

A háborús jóvátételi kötelezettségeket nem ismerjük el.

NEMZETI SZOCIÁLIS MAGYAR DOLGOZÓK PÁRTJA

1933. december 15.

Olyan külpolitikát követelünk, mely egyenes irányban halad Nagy-Magyarország területi integritásának helyreállítására, a győző és legyőzött államok közötti különbség, fegyverkezési egyenlőtlen-jogság, valamint a jóvátételi és más háborús adósságok megszüntetése felé. Ezen adósságok leírandók, sőt a már fizetett részletek és kamatok is visszakövetelendők. Követeljük, hogy a külpolitikai kormányzatunk hazánk egész területéhez, az integritáshoz s a revízióhoz való jogunkból semmiféle vám, kereskedelmi és hitelkedvezmény ellenében engedményt ne tegyen és elszakított magyar kisebbségeink nemzeti jogait a mainál hatóságosan védje meg.

NEMZETI AKARAT PÁRTJA

1935. március 4.

Az Ősföld hivatásából megalkotta a NAP az államcél: A Kárpátokkal övezett területen – átnyúlva az Adriai tenger partvidékéig – magyar fennhatóság alatt álló, az új alkotmányban lefektetett önkormányzatokkal ellátott Részföldek egyesüléséből megalkotott Hungária Egyesült Földek politikai, gazdasági és társadalmi, szervesen egymásba kapcsolt állami felségterület felépítése, megszervezése, központi irányítása és vezetése [...] A Hungária Egyesült Földek magasabb rendű államrendszert képeznek, melyet a közvetlenül érdekelt Részföldek: Magyarföld, Tótföld, Ruténföld, Erdélyföld, Horvát-Szlavónföld és Nyugat-Gyepű együttes érdeke hozza létre.

KOMMUNISTÁK MAGYARORSZÁGI PÁRTJA

1936. június 23.

Meg kell magyarázni a magyar nép tömegeinek, hogy a jelenlegi kormány politikája, amelynek célja a trianoni szerződés erőszakos katonai revíziója, háborúhoz vezet és ezzel veszélyezteti a magyar nemzet függetlenségét. Csakis a békéért vívott harc és az európai békeszerető erőkkel való együttműködés útján vívhatja ki a magyar nép a trianoni szerződés felülvizsgálását és az e szerződés okozta összes igazságtalanság megszüntetését.

FÜGGETLEN KISGAZDA-, FÖLDMUNKÁS- ÉS POLGÁRI PÁRT

1936. március

Az összeomlás óta a Független Kisgazdapárt volt az első politikai mozgalom, amely teljes határozottsággal és félreérthetlenséggel programjába vette, agitációja során élesen és állandóan hangsúlyozta a revízió szükségességét. Nem volt népgyűlése, amelyen ez a kérdés ne került volna előtérbe. Célul tűzte ki és fáradhatatlanul munkálta széles magyar néprétegek öntudatosodását e kérdésben és bekapcsolását a revíziós mozgalomba, abban a tudatban, hogy a világhírnév megdöntését a magyar igazság számára csak e tekintetben egységes akaratú s határozott meggyőződésű nép érheti el. [...]

Mi a magyar nemzetnek pártok felett álló nemzeti külpolitikája? A Független Kisgazdapárt vezére, Eckhardt Tibor nemrégiben – ismételtelen – megadta a feleletet e kérdésre: „A békeszerződések igazságtalanságainak revíziója, amely nem háborút és gyűlölködést jelent, hanem békés eszközökkel való meggyógyítását azoknak az igazságtalanságoknak, amelyeket az elhibázott békeszerződés kényszerített ránk.”

Ezt a nemzeti külpolitikát azonban nem a nagyhatalmak ellenére, hanem az általános európai politikába beleilleszkedve kell csinálnunk s nemzetközi együttműködéssel kell törekednünk nemzeti céljaink előbbrevitelére. Nem lehetünk csak az egyik vagy a másik nagyhatalom felé barátságosak, megfélelmezve a többiekéről. Barátságosak és korrekték vagyunk Olaszország felé, de lojalitással és korrektséggel kell viseltetnünk a hatalmas és velünk szemben jóindulatú Brit Birodalommal és a Népszövetséggel szemben is, mert ez az út, amelyen keresztül a magyar nemzet a népek társaságában tekintélyt, tiszteletet és oltalmat tud maga számára biztosítani. Ez az a külpolitikai irány, amelyet minden magyar kormánynak követnie kell.

NEMZETI FRONT (MAGYAR SZOCIALISTA NÉPPÁRT)

1936

A Nemzeti Front követeli [...] A Magyar Birodalom visszaállítását. A trianoni béke megsemmisítését és azt becikkelyező törvénynek a magyar törvénytárból való törlését. A külföldön élő magyarság védelmét, valamint azoknak a Haza földjére való visszatelepítését.

NEMZETI LEGITIMISTA NÉPPÁRT

1936 nyár

Törött történelmi gerinccel nem vehetjük fel a harcot a jövő Magyarországért. Nem adhatjuk fel tehát azt a jogi álláspontot és történelmi bázist, amely összeköt bennünket elszakított testvéreinkkel. A Szent Korona törvényhozása nem ismer Trianont és soha nem vett tudomásul semmiféle békediktátumot. Minél esetesebb helyzetben élünk, minél kevesebb az anyagi és fizikai erőnk történelmi hivatásunk teljesítéséhez, annál szívósabban kell ragaszkodnunk ahhoz az erkölcsi tökéhez, amelyet a sors nem tudott elrabolni tőlünk.

Az ősi Magyarország egyetlen épen maradt szimbóluma Szent István koronája. Ez foglalja jogi egységbe a határon belül és kívül élő testvéreinket, akiket megkérdezésük nélkül kényszerítettek idegen impérium alá. A Szent Korona a rajtunk elkövetett erőszakkal szemben ma is reprezentálja és képviseli Szent István birodalmának közjogi egységét. A legitimizmusban tehát a történelmi Magyarország eszméjét ápoljuk, erősítjük szolgáljuk, s így a legbecsületesebb és legszükségesebb hazafias munkát végezzük.

Aki nem akar a trianoni életstílusba belenyugodni, annak legitimistának kell lennie, ha teljesen betölti szívét, agyát a magyar múlt minden fájdalom, dicsősége, joga és aspirációja és egy legyőzhetetlen vágy ennek a múltnak méltó folytatására. Ilyen tömeglelkület és népmeggyőződés, közhangulat és közakarat kitermeléséért minden alkotmányos eszközzel síkra szállunk.

MÁRCIUSI FRONT

1937. március 15.

Követeljük [...] A magyar revíziót: a Duna-völgyi népek számára a hovatartozandóság kérdésében az önrendelkezési jog tiszteletben tartását. A pánszláv és pángermán törekvésekkel szemben a Duna-völgyi öncélúság és konföderáció gondolatának megvalósítását.

NEMZETI FÖLDMÍVES ÉS MUNKÁSPÁRT

1938. március 23.

Az integer, független, keresztény-nemzeti állam elvi alapján állunk!

KERESZTÉNY NEMZETISZOCIALISTA FRONT

1939. március

1. A Berlin-Róma-Varsó tengely hívei vagyunk, a szomszédos államokkal a megértés politikáját kívánjuk erősíteni.
2. Minden erőnkkel követeljük a trianoni békeszerződés végleges megszüntetését és a még megszállás alatt szenvedő testvéreink mielőbbi felszabadítását!
3. Követeljük a külföldi magyarság visszatelepítését.
4. A magyar kisebbségek arányos védelmét és a magyarországi kisebbségekkel szemben méltányos kisebbségi politikát!

NYILASKERESZTES PÁRT

1939. március 15.

I. Szabad magyar hazában mint szabad magyarok akarunk élni és meghalni.

Sohasem felejtett és minden tettünket irányító szent célunk a trianoni bilincs teljes széttréése, a minden magyar testvérünket egyesítő, mindnyájunknak nagyobb kenyeret nyújtó, magyar népi munkaállam megteremtése az alkotmányos magyar államfő, Magyarország Főméltóságú kormányzójának uralma alatt.

II. Tudatában vagyunk annak, hogy egyenesen a Teremtőtől származó nemzeti erőnk a Szent István-i birodalom megsemmisíthetetlen geopolitikai egysége, mely nemzeti létünknek és függetlenségünknek még alkotmányunk ősiségénél is szilárdabb alapja. Ezért a Szent István-i birodalom területén feloldhatatlan sorsközösségben élő testvérnépek unióját akarjuk.

Másrésről világosan látjuk, hogy létünket csak a közép-európai népekre egységesen alkalmazható s azok együttműködését általánosan szabályozó elvek érvényesülése biztosíthatja. Ezért mint a Szent István-i birodalom népeinek egyetemes érdekeit ápolni hivatott nemzet elismerjük a zárt egységben élő nemzetek önrendelkezési jogát.

III. Nem felejtjük, hogy a néprajzi határok nem örökéletűek, hanem a népi erők gyarapodásával vagy apadásával tágnak vagy szűkülnek. A magyarság a Szent István-i birodalom testvérnépei között súlyát és vezető szerepét csakis a nemzeti munkakifejtés nemes és alkotó versenyében biztosíthatja. A nemzetközi verseny egyre fokozódó ütemében minden elvesztett munkaóra a magyar jövő helyrehozhatatlan vesztesége, az elvesztett munkaórák tömegjelensége, a munkanélküliség pedig nemzethalál.

SZOCIÁLDEMOKRATA PÁRT

1939. AUGUSZTUS

Magyar külpolitika legfőbb céljának tartjuk, hogy Magyarország a nemzeti és történelmi elv összhangzatos érvényesülésével jogainak teljes birtokába jusson, és így a trianoni igazságtalanság véglegesen megszűnjék. A magyar külpolitika másik fontos feladata országunk függetlenségének és önállóságának védelme, valamint az, hogy itt a Duna-medencében a népek békés együttélését elősegítse, biztosítsa s a magyarságnak történelmi szerepét megillető helyet vívjon ki és szabadon tartsa az utat a magyar nép számára minden nép felé, amely hajlandó barátságban, békében és egészséges gazdasági és kulturális kapcsolatban élni a magyar néppel.

FAJVÉDŐ NEMZETI SZOCIALISTA PÁRT

1939 vége

1. Követeljük Nagy-Magyarország visszaszerzését. Ennek első lépéseként az irredentizmus erőteljesebbé tételét. Törvényhozásilag a trianoni béke határozatainak megszüntetését. A külföldön élő magyarság megszervezését s azoknak a nemzetépítő faji öntudatba való szerves bekapcsolását.
2. Nemzeti és faji önállóságunk, véren szerzett jogaink csorbíthatatlan fenntartásával, a kisebbségi jogok maradéktalan elismertetésével, a Duna-medencében politikai és kulturális felsőbbségünk hangoztatása mellett, a dunai államokkal való együttműködést óhajtjuk.
3. A Berlin-Róma tengelyen nyugvó külpolitika tántoríthatatlan hívei vagyunk.

ERDÉLYI PÁRT

1941. május 28.

I. Az ezeréves Magyarország testéről leszakított és két évtized idegen uralmának tűzpróbáját kiállott erdélyi magyarság megtanulva, mit jelent a magyar hazán kívül élni, a kisebbségi sors megpróbáltatásaiban megacélozott erkölcsi erejét és elszánt akaratát az erős és független Magyarország felépítésének szolgálatába kívánja állítani, hogy az méltóképpen tölthesse be a földrajzi adottságai és történelmi múltja folytán öt megillető hivatását a Duna völgyében.

A most dúló háborúban a magyar honvédség ereje egymás után hódítja vissza Szent István birodalmának elszakított darabjait. Semmi áldozattól sem riadunk tehát vissza, hogy felszabadító honvédségünk Magyarország örök jogait érvényesíthesse.

II. A Kárpátok koszorúzza ezeréves magyar földet magyar életérnek tekintjük és legelső kötelességünknek azt tartjuk, hogy ezen a földön minden magyar számára otthont, munkát, kenyeret és magyar műveltséget biztosítsunk.

1. Testvéri ragaszkodással gondolunk a kisebbségi sorsban velünk együtt szenvedett dél-erdélyi magyarokra, és nem nyugszunk addig, amíg sorsuk végleges megoldást nem nyer.

2. Az otthonukból kiűzött és hozánk menekült véreinkkel a magyar kenyeret testvériesen megosztjuk.

3. A Kárpátokon-túli magyarokat sürgősen haza kell telepítenünk.

4. A visszacsatolt magyarság számára új honfoglalást követelünk s a két évtized alatt anyagi és erkölcsi javaiból kismimmizett magyarságot az öt megillető jogaiba akarjuk visszahelyezni.

5. Magyarországon belül minden építő magyar erőt össze kell fogni, meg kell szervezni és olyan nemzeti munka szolgálatába kell állítani, amelynek eredményeképpen megszületik a minden magyar életet és értéket magába foglaló, védelmező és megtartó megújult magyar állam.

NEMZETI TÁBOR, MAGYAR SZOCIALISTA MOZGALOM

1940

Eszmevilágunkban a testvéri közösségi gondolat már fogalmilag is kizár mindenfajta imperialista törekvést vagy szándékot; távol áll tehát tőlünk más népelemeken való erőszakos uralkodnivágyás, de: ezeréves történelmi műhelyünk minden talpalatnyi földjéhez természetesen ragaszkodunk, azaz: a Szent István-i Magyarország maradtalan visszaállítását követeljük.

SZOCIÁLDEMOKRATA PÁRT

1943. tavasz

1. A magyar nép állandó békében, jó barátságban és biztonságban akar élni minden szomszédjával;

2. a Duna-medencében élő népek békés együttélését államszövetségi alapon, önállóságuk, szabadságuk és nemzeti jellegük fenntartásával kell biztosítani;

3. szoros kapcsolatot kell teremteni politikai, gazdasági, kereskedelmi, társadalmi és kulturális téren egyaránt.

FÜGGETLEN KISGAZDA-, FÖLD-MUNKÁS ÉS POLGÁRI PÁRT

1943. május 7.

[...] a magyar célkitűzés csak ez lehet: a történelmi Magyarország határai között nagy nemzeti erőfeszítéssel, minden jó szándékú erő összefogásával és munkába állításával felépíteni az egész magyar nép Magyarországot, az egész népet tenni nemzetté, minden embert igazán tagjává és részévé a nemzetnek, nemcsak kötelességekben, hanem jogban, szabadságban, anyagi jókban teljes és szabad életlehetőségben is, hogy az így léleekben és javakban is megerősödött magyar nép biztosítsa a jövőndő erős Magyarországot.

KOMMUNISTA PÁRT

1944. október 2.

A Népköztársaság külpolitikailag a Szovjetunióval és valamennyi szomszédos demokratikus állammal békés viszonyban és a legszorosabb gazdasági, társadalmi és kulturális együttműködésben kíván élni. Célja a Duna-medence és a Balkán népei egyetlen demokratikus népcsaládjának megvalósulása, összhangban a Szovjetunióval. Addig is vitás területi kérdéseinket, az államhatárok megvonását a legteljesebb nemzeti jogok tiszteletben tartása és megadása mellett a kölcsönösség alapján békés úton rendezzük szomszédos államainkkal.

A válogatás megjelent: Trianon. Szerkesztette Zeidler Miklós. Második, javított kiadás. Budapest, Osiris, 2008. 329–336. o.